

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGETARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL: Az ev. ref. főiskola nyomdájában. SZERKESZTŐI SZÁLLÁS: NAGY-KÖZ ELEJE.	Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, először 8 kr., másodszor 7 kr., harmadszor 6 kr., s minden hirdetésért 30 kr. o. é. bélyegdíj — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é. Az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadó-hivatalhoz, dolgozatok és nyilttéri közlések a szerkesztőséghez intézendők.	Megjelenik e lap minden szerdán és szombaton, reggel, NAGY FÉLÉVEN. ELŐFIZETÉSI ÁR: Negyedévre 1 frt 30 kr. Félévre 2 „ 50 „
---	--	--

Hogy a, bélyeg miatt költséges, fölösleges nyomásától meg legyünk kimélve:

Fölkérjük lapunk szives pártoloit, hogy előfizetéseiket mielőbb beküldjék, akár Wittich József könyvkereskedésébe, akár Imreh Sándorhoz, a főiskola nyomdászához.

Előfizetési ár:

Negyedévre 1 frt 30 kr.
 Félévre 2 frt 50 kr.

A „Szék. Hirlap“ magánsürgönye.

Feladták Pesten, jan. 4-kén este 8 órakor.
 Érkezett jan. 5-kén 9 órakor reggel.

A honvédelmi miniszterium szervezése legközelebb bizton várható. Kerká polyi Károly, egyetemi tanár, államtitkár; Ghyczy Emil, alezredes, osztálytanácsos. — Napeleon ujévi beszédét a béke szelleme lengi át. A török-görög ügyet kiegyenlítő konferencia jan. 9-kén ül össze Párisban.

Tájékoztató.

Megint egy vidéki lap, és pedig politikai!

Ha jogosultan lépünk-e fel e téren: legjobban a következtetés fogja megmutatni. Az eredmény, melyet — Isten után — reméljük, hogy kivivünk, hisszük, igazolni fogja kezdeményezésünket.

Tájékoztató, azonban, már most előre megjelölhetjük azt a tért, mely — nézetünk szerint — itt nálunk egészen paragon hever, s melynek akár általunk, akár egy elkövetkezendő jobb által, be kell töltenie.

Hogy itt, oly távol az irodalmi és politikai központtól, a magas politikával nem foglalkozhatunk: azzal előre is tisztában vagyunk. A pesti lapoknak utánsántikálni, közléseinkben három-négy nappal mindig hátrajárni: egyáltalában nem akarhatunk. És így a bel- és külföldi nagy politikai eseményeknek csak szerény registratorai lehetünk.

De ép ez öntudatosan választott cél, melyet magunknak így kitűzünk: a módot is meghatározza, melyet e cél elérésében, helyzetünk józan felfogása mellett, követnünk kell. Határozott és az alakulási vajadásokon immár átment, tömörült párthoz kell csatlakoznunk.

A szélsőségek számításba nem jöhetnek. Maga e név itéli el a dolgot. Az idő és események nagy áramlatában a folyam közepére esik az erő. A szél-csapongások a partokat szakgatják, iszapfócsákat alakítanak, néha vissza is kanyarodnak, de malmokat nem hajtának. Iskola Alapítvány - Kolozsvári Könyvtár

A baloldal — hogy elnézők legyünk, s egy név alatt foglaljuk össze ama sok árnyalatot — immár több tekintetet érdemel. Ott látunk ösztönszerű törekvést a jó felé, ott látunk — legalább elvételre — erős meggyőződést, s akarjuk hinni: mindig a legtisztább, önzéstelen jóakaratot.

De nem látunk egyet, a mire pedig nekünk elkerülhetlen szükségünk van: megállandósult, határozott cél felé törekvő, öszszeműködő pártot. Nem is számítva ama három-négy féle pártárnyalatot, mely a „Hon“ és „Hazánk“ közti ürt kitölti s a „Magyar Polgár“-ban váltakozva, egymásután fejét fel-felüti; nem is kérdezve, hogy az öt program közül a végén: melyik az igazi? nem is kutatva: volt-e nézetkülönbség Tisza és Ghyczy közt, s akart vagy nem akart ez utóbbi visszalépni a követjelöltségtől; az a kérdés mégis fennmarad: Mit akar a baloldal? Ők magok is nagyon érzik e kérdés erejét, mert mindegyre megkísértik a felelet megadását. Mint a kezdő poéta: néhány hétig, vagy ha nagyon jól fordul: néhány hóig, meg vannak elégedve feleletükkel, — hanem a hetek vagy hónapok letelével, mindig új vers megírásához fognak.

Igaz: exercitium facit militem. De nekünk kész milesre, sőt dux-ra van szükségünk, s azzal a vezérrel sehogys megelégedhetünk meg, ki csak annyit tud csatatervéből előre megmondani: nem akarom, hogy az ellenség ama sánczot elfoglalva tartsa, — ellenben nem tudja megmondani, hogy mit fog tenni az ellen visszanyomására és visszanyomása után. Vagy minden egyes lépés után le fog telepedni egész se-regestől, hogy kiszámítsa: már most merre?

Nekünk öntudatos, célszerű, határozott irányu haladás kell, s nézetünk szerint a Deák-párt az, mely most lefolyt három évi működése folytán teljes példáját ad életképességének — s magát hivatásszerű, kormányra termett pártnak bizonyítja be. Azon roppant eredmények, melyeket — a nemzetek életében alig pillanatnyinak nevezhető — kormányzása folytán felmutatni képes: elég kezesség a megkezdett út helyes volta és az előbbre haladás folytonossága felől.

Teljes meggyőződéssel sorakozunk tehát mi is, mint igénytelen harczosok, azon férfiu zászlója alá, ki annyi balszerencse után: ennyire volt képes a magyart vezetni.

S így megkezdjük működésünket, határozott pártszint vallva, azon a téren, mely itt nálunk eddig teljesen paragon hevert. A magas politikával foglalkozó lapok épen mivel tőlünk oly távol: a központban jelennek meg, vidéki, specialis érdekeinkkel részletesen nem is foglalkozhatnak. Mi fáj nekünk, s mi válik előnyünkre? hova kell tenni, s honnan kell elvenni? mit kell épen most megkezdni, s mit elhalasztani? azt csak mi tudhatjuk, ott magunk között, az

csak mi érthetjük, azt csak mi mondhatjuk meg egymásnak, kölcsönösen. Tért kell tehát nyitnunk, melyen külön érdekeink oly kielégítést nyerhessenek, mely a nagy egész: az édes haza érdekeivel öszszhangzásban, célratörőkéleg, szolgáljon a közös haladás, a fejlődés még csak megkezdett munkájának.

A mely feladatot nagy Széchenyink a kasinóknak, kezdeményezésöknél, kitűzött, s melyet azok, akkor, be is töltöttek: azt most a vidéki sajtónak kell megoldania. Hála az égnek, hogy a közügyek, politikai életforrongásunk, művelődési és közgazdasági kérdéseink ma már meg nem férnek a megyeházák és kaszinók termeiben!

A szellemi küzdelem, az eszmecsere a négy fal szűk köréből kitörve: most szélesebb működési tért követel magának, s meg is találja azt a sajtó halkkal dolgozó, de biztos sikerre vezető terén. S nekünk erős meggyőződésünk, hogy épen a székelység központjában meg kellett nyitni elvégre azt a zsilipet, melyen a duzzadozó erők, működési tért nyerve, rendes folyamatba indulhassanak, s a haza összeállításában ne mint romboló, hanem, mint áldást hozó elem szerepeljenek.

Adja az ég, hogy ezáltal nekünk is legyen némi részünk a haza javát előmozdító sikerben!

Sz. B.

Maros-Vásárhelytt, 1869. jan

Maros-Vásárhely évszázad óta központja volt s jövőre is központjává van hivatva, a magyar királyság északkeleti határait lakó magyar fajú népség szellemi művelődésének s az ősidőkből leszármazó székelység művelődése, annál fontosabb az összes magyar királyságra nézve, mert e határszéli nép világhírű vitézsége által védbástyája, s tul-szaporodottsága által felfrissítő életforrása volt mindig a magyar nemzetnek.

Történelmi nevezetességű családok ősfája gyökerezik vissza székel völgyeinkbe s bérceinkbe s azon ősi pásztoroknak, kik a Hargita, Tarkó, Meszes s Bekecs évezredes lombjainak árnyaiban pásztor tüzeiknél mulatoztak harczkürtjeik méla hangjaival — dédunokái gyakran irták fel saját dicső és hőstetteiket a nemzet és haza történelmének évkönyveibe.

És nem maradánk hátra a népműveltség terén sem, azon időkben, midőn Európa e nagy földadatra még kevesebb gondot fordított, főbb iskoláink kellően versenyeztek s a székel falusi iskolák által az írás s olvasás csaknem általánossá vált népünk fiai között s az általános szabadság s ősidőkből megtartott jogegyenlőség kifejtésén közszellemün-

ket, a székely mindig tudta észszel és szívvel szeretni azon hazát, melyet vérének omlásával annyiszor oltalmazott.

És midőn mi eddig műveltségben s politikai fejlettségben oly sokáig elől jártunk sok más népek felett, hátramaradjunk-e most, midőn minden kissebb-nagyobb nemzetiség ébredéz, küzd és iparkodik előre?!

A magyar műveltség, a mi műveltségünk; a magyar irodalom, a mi irodalmunk; ez a központi nap, melynek csillagrendszerében forogván, fénye s világossága átsüggárzik reánk, de e fénynek nem szabad bennünk halni el, vissza kell sugároznia az egészbe, hogy teljes világosság legyen.

Magyaroszágnak csaknem minden jelenlétekenyebb vármegyéjében egy-egy lap képviseli a helyi érdekeket s hat a nagy egészre, a helyi viszonyok ismertetése által, az erdélyi szászok, kiknek népessége alig félakkora, mint a székelyeké, négy lapot tartanak fenn, dacára annak, hogy fél Európa beszél nemzeti nyelvüket s ezer meg ezer német lap jelen meg közép-Európában, honnan nemzeti művelődésök táplálékot vehet. És a Székelyföldnek nem volt ekkor egyetlen politikai lapja, azon érdekek s viszonyok, melyek ugy historiai multunkban, mint földirati helyzetünkben fekszenek, területünk körén belül a napi sajtó által képviselve ekkor nem valának.

Nem lehet tagadni, hogy a jelenleg meginduló „Székely Hirlap“ hivatta lehet, nagy hézagot tölteni be nemzeti életünkben, ha a nemzet elfogultságtól menten, lelkesen

karolja fel, s arra hat: hogy a kis kezdetből a nemzet igényeinek megfelelő vállalat nőjje ki magát.

Két év mulva Maros-Vásárhelyt lesz a vasút s összköttetésünk a nagyvilággal megtörténik; addig is az igazságszolgáltatás és a honvédelem központjává van téve szabad székely királyi városunk. Élénk szellemi és anyagi mozgalom vár reánk, melynek üdvös eredményei kihatnak a székely nemzetre, az idő szükségelte egy hirlap megalapítását s miután politikai lapnak az országos pártok valamelyikéhez kell csatlakozni, ha színeha-gyott lenni nem akar; az első „Székely Hirlap“ nem követhet más zászlót, mint azon párt zászlóját, mely a nemzet és uralkodó közötti egyetértést helyreállította; mely visszavivta nemzetünknek húsz éven át elvesztett alkotmányos szabadságát; mely véget vetett azon lealázó helyzetnek, hova Erdélyt a nemzeti viszályok sodorták; mely megkoronázta a királyt, visszaállítá a magyar felelős kormányt és parlamentet; mely óriás mérvben kezdé építtetni a vasútakat, hogy megnyitván a vagyonosodás forrásait a most még mind terhes adókat elviselhetőkké tegye; mely egy reményvesztett nemzetben feléleszté a közéletet, tevékenységet és a jobb idők reményeit!

Bárminő pártszínezetű lap indulna bérceink közt, hazánk közös ébredésének kezdetén, hazafias szívvel üdvözölném, a mennyiben azt népfajom művelődése tényezőjének tekinthetném; annál buzgóbb részvételt üd-

vözlöm a „Székely Hirlap“-ot, mely politikai programja szerint azen férfiú zászlója után indult, kit a nemzet közvéleménye a haza bölcsének nevezett, kit Európa tisztelettel emleget s kit a magyar büszkesége legméltóbb tárgyának tekint.

Közelében töltöttem pár esztendőt magam is azon férfunak, kinek neve fényleni fog a nemzet történetében, mint Amerika földén Washington neve, kit áldani fognak gyermekeink s unokáink, mert bölcsesége s igazságszeretete által vér nélkül vívott ki oly nagy eredményeket, a minőket atyáink nagy véráldozat árán kivinni nem tudtak; láttam e férfit nemes és önérzetes töredelmében, hallottam ajkairól a soha nem csatlakozó böcsesség szavait s benső meggyőződése, hogy a nemzet őt követve, folytonos fejlődés és előhaladás útján halad s az ő politikája — halála után is — irányadó vezérfény leend nemzetünk higgadt felfogása előtt.

Midőn tehát a „Székely Hirlap“ Deák Ferencz tisztelt nevét tűzi ki zászlójára, kétszeres örömmel üdvözölhetjük s kívánhatunk sikert a „Székely Hirlap“-nak s remélhetjük, hogy az a józan irányban haladó nemzeti művelődés egyik fontos tényezőjévé nőné ki magát, mit adjon Isten megérhetünk.

Dózsa Dániel.

TÁRCSA.

A Székelyföld leírása.

történelmi, régészeti, természetrajzi s népismei szempontból. Irta Orbán Balázs. Első, Udvarhelyszék ismertetését tartalmazó, kötet.

(Pest, 1868. Ráth Mór bizománya).

Egy, minket székelyeket első sorban érdeklő, munka első kötete fekszik előttünk. A szűk tér, melylyel e nagybecsű könyv ismertetésére rendelkezünk: alig engedi reménylenünk, hogy tüzetes bírálatba bocsátkozhassunk. A t. szerkesztő ur becses engedelmével azonban ki fogjuk lesni az alkalmat, valahányszor egy kis „Tárca“-helyet is szakíthat a „Székely Hirlap“, s mindannyiszor itt leszünk mi is egy-egy fejezettel az ismertetésből. Munkánk szakadozott-ságát pótolja ki a könyv érdekessége.

Mindenek előtt álljon itt magának a szerzőnek előszava, melylyel művét bemutatja s a következő kötetek tervrajzát is előnkbe tárja. Saját szavaiból megértvén szándékát, s majd ekez hasonlítván a munkát: méltányló ítéletünk annál könnyebben és helyesebben fog kiütni.

Az előszó így hangzik!

„Alig van ország, mely több természeti, történelmi és népeleti kincsessel birna, mint a Kárpátok által körülölelt magyar haza; alig van ország, mely az észlelve vizsgálódónak többérdeket nyújtana, mint hazánk, s mégis alig van a civilizatio körvonalába foglalt, sőt még azon kívül eső terület is, mely oly kevéssé lenne ismerve és méltányolva, mint hazánk. Pedig volt idő, midőn egész Európa rettegte hatalmunkat; de elvonult azon kor, mindőn a föld népei nyugalmukból felzavartatva, útra keltek, új haza és zsákmány felett tépelődni egymással; s ha ezen vad harcziás kórra hivatkoznunk lehet, ha a népvándorlás árjával E Európára lerobogott fajunk e népzürbe bejátszott működésében, a dicsőség és erőnek hatalmas kinyomata mellett, az ázsiai szilajságot is találjuk, azért nem kell pirulnunk, mert ilyen volt akkor minden nép, ilyen volt a kor jellege, s tábori lovaikon ülő, vad kegyetleneknek festett elődeink világrendítő

harczainak meg volt azon erkölcsi eredménye, hogy e harcok egészen hullámszába hozták az eltiprott népeket, mely néphullámszás, s Attila hatalmas fegyvere, lerombolá Rómának a népek fejére nőtt zsarnoki hatalmát; elegyengeté a népcsoportulások és szabad intézvényű országok alakulhatásának utait. A szabadságvesztett Nyugotnak, Kelet e hős fia, meghozák az újjászületés elemeit, megsemmisíték a multat, elegyengeték a jövő utait, s Európa elvénült törzsébe új termő ágot oltának, mely csakhamar meghozá a szabadságnak üdvös gyümölcseit, mert Ázsia e kibocsájtott népraja kitombolván magát, el- és újból visszatérve e megkedvelt, e küzdteréről kijelölt hazába, miután a népek felbomlott egyensulya a zsarnokság romjai felett helyre állt, ők is letelapultak s elfogadták a helyzetők igényelte keresztyén vallást, nyugati szokásokat és műveltséget, s itt a művelt világ, a polgárosodott társadalom véghatárainál, a szabad intézvényeknek hatalmas előőreiként álltak annyi vész és száadokon át, és áldozták legnemesebb véréket a fenyegetett szabadság és polgárosodás oltalmára.

Szép és nemes volt e hivatás, dicső és magasztos a szerep, melyet a magyar nép Európa történelmében játszott; saját érdekeit fajrokon-ságát tagadá meg, hogy az új haza által testvéresült népek polgári és vallási szabadságát oltalmazza az eltiprással és eliszapodással fenyegető ozmanismus ellen. Ázsia szülöttjei Ázsia vészes viharai ellen fedezték Európát, s egy Hunyadi János, egy Kapisztrán, egy Mátyás király, egy Kinizsi, egy Zrínyi, oly fényesillagok, melyek nem csak a mi egünkön, hanem Európa egén tündökölnek, ők nem csak magyar, hanem világ hősök, s megérdemelnék, hogy a legtávolibb országokban is emlékszoبراik tündököljenek.

Ha itt nagy multunkra hivatkoznunk, ha a jelen eltörpülésének közepette távoli fény után kapkodunk, azt nem dicsvágy- és önifogtatásból tesszük, mert a valódi érdem szerény szokott lenni, s ilyen nemzetünk jelleme is, hanem tesszük azért, mert a mult iránytűje a jelennek, mert a népeknek szükség visszapiillantaniok multjokra, hogy jövőjökkel tisztában lehessenek, s főként nekünk, hogy a jelen bizonytalanságának

ködében tájékozhasssuk magunkat, szükség a mult nagyság feltételezte hatalom és önbizalom érzetével felvérteznünk magunkat, hogy az átalakulás e nagy korszakában a szabad országok születésének bekövetkezendő nép zürjében hivatásunk jelölte kötelmeinkkel számolhassunk, és a ránk bizott előőrsi állást, mely az egész biztonságának főfel-tétele, ezután is megtarthassuk.

Népünk ily hivatását felismerte, s most midőn hosszas tespedés után szabadságszeretetének s hősiességének új és fényes bizonyítványát adá, a szabad és szabadságra törő népek zöme is kezd felénk fordulni s velünk érintkezvén, minket ismerni igyekeznek.

Ismerni és ismertetni kell tehát elhanyagolt szép hazánk viszonyait, s mindenkinek tehetsége szerint oda kell hatni, hogy Magyarország ne legyen tovább is „terra incognita“.

Hazánkknak kétségtelenül legérdekebresztőbb része a Királyhágon inneni (keleti) terület, melynek ma már, — az unio szerencsés végrehajtása után — csupán földrajzi fogalom szerint adjuk az „Erdély“ nevet. Ezen roppant havasok által körülkerített, sok helytt öserdőkötől borított ország-rész, még vasutal az eszme- és forgalomeresztés ezen életerével nem bírván, legismeretlenebb és legelzártabb, s talán könnyebb az Océanon tuli Amerikába, mint ez irányban a hon véghatárain fekvő Székely földre eljutni.

Pedig e terület az, mely a figyelmet méltán ragadja magához, mert Lacedemonja ez hazánk-nak, mely Árkadia szépségével bir, melynek dicső népe a spartaiak erényével van felruházva. Felleg vára, s hatalmas védvonala az e hazának, hol hősiess szabadság és hazaszeretettel felvértezett keblek alkotnak, miként Spártának, megvívhatlan élő falokat, s bizonyal vannak nekünk dicső leonidási példáink, van Termopilánk, Marathonunk és Plateánk; nem szorultunk lelkesítő példákért Hellasra.

És éppen ezen véghatárainkon fekvő legérdekesebb terület, a szép Székely föld az, mely legkevésbé van ismerve, melyről önmagunk is legkevésbé tudunk. Egető szükségé vált tehát annak felkutatása és ismertetése.

(Folyt. köv.)

PESTI LEVELEK.

I.

Pest, 1869. jan. 1.

A megszokás, mely minden évfordulót oly nevezetes családi és társadalmi ünnepé szentel, önkénytelenül is készlet komoly pillantást vetnünk ilyenkor a múltba és a jövőbe, az évre, melynek sirjánál állunk, s mely visszahozhatlanul tűnt el a semmiségbe, befejezve tényeit, számtételeit, bezárva könyvét, — és az évbe, melynek kétes homályban kél hajnala, mely spinx-szerű talányokat hoz irva homlokán, megfejtésüket az időtől ígérve csak; az ariadne-fonal labirintjába bevezet: az egymásután következő napok lassanként legombolyodó fonala egyedül.

Nem értem még évet, melynek forduló pontján e vissza- és előretekintés szükségének érzete parancsolóbban állt volna lelkem előtt s komolyabb megfontolásokra hívott volna fel, mint az 1868-ról 1869-re átmenő év jelen fordulata.

Hazánk most áll tulajdonképp a választás pontján. Az 1865—8-ki országgyűlés bevégezte munkáját; megalkotta, húsz évi abszolutizmus, sőt negyedfélszázados hánykodás után a dolgok újrendét teremtett egy politikai helyzetet, melyből mi azt hisszük: jobb, mint a minőnek nemzetünk, századok óta örvendett; olyat, mely ne háborítassék meg külső vagy belső zavarok által, az élet-erős fejlődés termékeny magvait hordjat. Mit vél róla a nemzet többsége? most válik el; s ítéletén, teljes meggyőződésünk szerint, nemcsak az 1868-diki mű, hanem a nemzet egész sorsának kockája dől el. Mi bizunk a nemzet politikai higgadságában, hogy az új helyzet rég nem élvezett előnyeit fölismerve, nem vetendő újra kockára azt, a mit oly nehezen, annyi erő-megfeszítéssel, a politikai bátorság és eszély oly nemes küzdelmével sikerült megnyernie; bizunk a nemzet helyes tapintatában, mely megérezve az óriási változást, mi 1865-ki állapotától az 1868-dikét oly végtelenül megkülönbözteti, hogy azt az ellenzék jobbjai is őszintén elismerni kénytelenek, nem fogja kitenni magát a vissza-esés kétszeresen veszélyes eséseinek akkor, midőn csak a jelen úton kell haladnia, hogy az immár biztosított alapon folyvást és gyorsan emelkedhessék; míg ezt könnyelműen eldobva, vagy az első nyereséjét új kártyára tevő s azt is elvesztő játékos, vagy a mesebeli hűsvivő eb, a többet kívánó, s a mit birt is el elejtő hülye sorsára juthatna, sőt fogna — minden valószínűség szerint — biztosan is jutni.

Bizunk a nemzet többségének higgadt józanságában, helyes tapintatában, hogy az 1868-diki többség művét szentesítesíteni fogja.

Bizalmunk azonban nem vakelbizakodás, mely a magába szállás és vissza- s előre pillantás oly komoly percét is megfontolások nélkül engedné elsiklani. A közelebbi választások urnája még zárt doboz. A bőségszaru lesz-e, melyből minden áldás ömlik ki a hazára? vagy a pandora-szelence, melyből a nyomor és szerencsétlenség ezer alakja árad szép nemzetünkre? — ki tudná ma még megmondani?

Egyet azonban, önámítás nélkül márma megmondhatunk. Az 1868-iki kiegyenlítési mű s meghozott törvények ellenesei nem alusznak, sőt nagyon is ébren vannak s összevetett vállakkal működnek; azoknak is tehát, kik a kiegyenlítést pártolják, a létező alapot őszintén elfogadják s a további fejlődés terét és eszközeit épségben akarják megőrizni: tevékenyeknek kell lenniök, nehogy elbizakodva az igazság érzetében, összetett kezekkel várva az eredményt s tátott szájjal a sült galambot, rövid mámorukból egy nagy csalódásra találjanak ébredni.

A baloldal országszerte szervezve van. A Deák párt is szervezkedik. Ez bizik diadalában. Bizik-e a baloldal, nem tudjuk, de mutatja mintha biznék, annyi bizonyos, lapjait olvasva, figyelemmel kísérve vidéki tudósításait a választási mozgalmakról, úgy látszik, mitha maga legalább alaposnak tartaná azon hirt melyet tele torokkal hirdet, hogy a Deákpartból 80 képviselő újra választatása legalább is kétes volna, s helyettök baloldaliak jönének. Bőven elég szám arra, hogy a képviselő ház arányait egészen megváltoztassa s a többséget a baloldalnak adja. Mert 250 deákpartiból 80-at kivéve s a 130 ellenzékhez adva, a kormányt csak 170 képviselő támogatná, 210 pedig ellene szavazna. A 28 hor-

vátországi követek, kik három évre vannak választva s mindnyájan deák vagy kormány-pártiak: csupán a magyar és Horvátországot közzösen érdeklő ügyekben híván szavazattal, t. i. a kül-, had-, pénz-, közlekedés- és kereskedelmi ügyekben, ellenben a belügyekben elég alkalmat és részt engedvén az ellenzéknek a kormány megbuktatására.

Részemről, az érintett adatot, nem csak, alaposnak nem tartom, sőt teljesen levegőből merítettnek vélem bizony tudhatni. De annyi áll, hogy ha nem nvolezvan — de mégis elég sok kerületben a Deák-párt ébren létere s tevékenységére nagy szükség van, hogy a párt jelöltjének választása biztosítva legyen. S ez, szolgáljon figyelmeztetésül és intésül az illetőknek.

Nem is arra kell törekednünk, hogy többségünk valahogy meglegyen, hanem arra, hogy mostani többségünk legyen meg. Mert a kormány csak akkor fejtheti ki erejét s működhetik bizony, bátran a haza javára, ha mindegyik közt nagy többségre támaszkodhatik; s mert főleg az ügyeinket oly nagy figyelemmel kísérő külföld előtt is meg kell mutatnia e nemzetnek, hogy véleményében semmi habozás, semmi ingadozás nincs, s nagy többsége teljes nyugalommal és önérzettel megy azon az úton, melyen 1867-ben megindult s melyen 1868-ban oly nagy sikereket vívott ki.

Az ellenzéki hírlapoknak a választási mozgalmakra vonatkozó híreit érintettem fentebb. Figyelmeztetem az olvasót: kötvé higgyen azoknak s tulságos súlyt reájok ne fektessen. Mindennönnön olvassuk, hogy a baloldal itt ezt, ott azt léptette föl, a volt deákpartí képviselő ellen a maga jelöltjeül. Ez az ellenzéki taktikához tartozik. Az ellenzék oly helyeken is, hol a sikerre éppen semmi kilátása s csak egy eclatans bukás bizonyossága áll előtte, akar s fog felléptetni jelöltek, hogy a Deák-párt legelső rangú s legtiszteltebb egyéneitől is legalább az egyhangú megválasztatás dicsőségét elvegye. Így léptet föl jelöltek Somogyban Somsich Pál, — Buda fővárosban (Kossuth Ferenczet) b. Eötvös, Zemplénben gr. Andrássy Gyula ellen; sőt valószínű, hogy Deák Ferencz sem fog Pest-belvárosban ellenjelölt nélkül állani. Megrovandó eljárás volna ha nem volna oly szánandóan neveltséges. Tíz ember kell egy ellenjelölt szavazás alá bocsátására — s tíz ellenzéki viszketegű embert hol nem lehetne találni? Nem minden ellenzéki ember bir a zempléni Dókus tapintatával s valóban méltánylandó nemes gondolkodásával, kit pártja a miniszterelnök ellen akarván felléptetni, nem fogadta el a jelöltséget, kijelentvén, hogy bár nem helvési Andrássy politikáját, őt oly fontos és tiszteletreméltó hazafinak tartja, ki ellen fellépni nem véli lelkiismeretével meg-egyeztethetőnek.

Érdekelni fogják talán a Sz. H. olvasóit a pesti választási kinézések. A belvárosban Deák megválasztása, az ellenjelölt dacára, egészen bizonyos. Bivonyosnak tartja ezt az ellenzék is, mert különben a deákhöz egyedül méltó ellenfelet: Kossuth Lajost lép tetné fel, kit azonban a bizonyos megbukástól kimélni akar-nak, s Ludvigot, Irányit vagy, Szilágyi Virgilt vetendik áldozatnak, kiknek mindenike viszont több helyett van szóban, de még nem tudni minő kilátásával a sikernek. A Lipót-városban Kemény Zsigmond nem fog fellépni; ő a mult országgyűlésen sem szerepelt s nem akar többé hallgató tag lenni, midőn a journalistikában első szóvivő lehet: de azért szó sincs más jelölről mint Deákpartíakról. A keresztények nagy része egy izraelitát akar felléptetni, tán Warmant; a zsidók nagyrésze egy keresztényt: Vécsey Sándort; majd megegyeznek valakiben mi a zsidó jelölt mellett volnánk, mert éhajtjuk, hogy az ország fővárossából legyen egy zsidó parlamenti tag szabadelvűségünk hirdetésére, s ez éppen a Lipótvárossából volna legillendőbb. A Terézvárosban még nincs megállapodás. Beszélük, hogy Gorové miniszter más-hol fogna megválasztatni s helyét más, szintén Deákpartí foglalná el; ha akar megválasztatása itt is bizonyosnak tekinthető. dacára a baloldal fészkelődéseinek. A Józsefváros is le fog szállani Csernátay kezéről: jól lakott az általa való képviseltetés nem irigylendő dicsőségével; eddig úgy állt, hogy Szentkirályi Mór, kiből a Jozsefvárosi választók bizalma leginkább özpontosul, nem vállalja el a jelöltséget; ez esetre, kitűnő tudósunk s a politikai journalistikában is oly előnyös ismeretű irónk Gyulai Pál fogna fölkérteni a választók által; ki azt csak olyan fel-

tétel alatt hajlandó elvállalni, ha Szentkirályi megmarad vissza lépése mellett; de éppen ma hallom, hogy Szentkirályi hajlandó elvállalni a követséget. Akár egyik, akár másik, a Deákpartnak nagy nyereség. A baloldal aligha föléptetni is meri Csernátont; Jókairól is beszélnek, kinek megválasztatása eddigi kerületében több mint kétesnek mondatik. — A Ferenczvárosban van legnagyobb zavar. Ott a Vidacs befolyása nem csekély, bár inkább a nem választók alsóbb rétegeiben; nevét dolyfösen hangoztatják; de ha a Deákpart erőiesen összeszedi magát, győzelme most is valószínű. Buda első kerületében Eötvös óriási többsége teljesen bizonyos. S szintoly bizonyos a Deákparté a második kerületben is. A jelölt iránt még nincs megállapodás. A volt képviselő, mint hallszik, kész helyet engedni a szintén Deákpartí Házmannak, a város főpolgármesterének.

Igy állanak a választási kinézések az iker fővárosban. Ha Buda-Pet az ország tükre, vagy éppen szive, s mi annak tartjuk; a siker szűnkön van.

Hogy állnak Erdélyben? Ha valamit megfoghatlannak tartottam, mindég: az volt, hogy erdélyi ember, csak egyetlen egy is. baloldali legyen. Az elbizakodottság politikájára, e sorsfordulatainak vakmerő kihívására, a mindent kockáztatásra, senkinek sincs oly kevés oka, mint az erdélyi embernek. A fenyegető veszélyt, egy politikai felfordulás halálös esélyeit senki sem láthatja oly közelről, senki sem érezheti oly élénken, mint az erdélyi ember! S hogy szemben az oláhországi, a balázsfalvi (legujabban, a szerdahelyvédéki) zavarokkal, még Erdélyben is van, ki — nem mondom nyakat, családját, háztűzhelyét — de annyit szenvedett s sebeit még ki sem épült hazája békéjét veszélyeztetni, kockáztatni nem irtózik: ezen nem fogy csodálkozásom!

A keleti kérdés erőszakos megoldása, török-görög viszály kitörése, talán ismét elnapoltatik egy kis időre. A nagy hatalmak efogadták a konferencia alapjait, s az a legközelebbi napokban már összeül. Így jelentik a tegnapi táviratok; s a maiak, hogy ez eredményt, mint a béke újabb biztosítékát fogja jelezni a seine melletti sphinx mai (újévi) beszéde a diplomatiail testülethez.

Egy kis időre! Vajha legyen ez idő elég arra: hogy helyzetünk megszilárdithasson s a válságnak, mely minket sem hagyand érintetlenül, megizmosodva mehéssünk elébe. De míg ellenzékünk nem a belreform terén lesz ellenzék, hanem a közjogi alapon s így létélünk sarkoszlópaikat mozgatja mindig, — addig e megszilárdulás csak jámbor óhajlás, melyet egy európai conflagratio minái légbe röpithetnek, Légbe azzal mindenünket s minnyájunkat, hogy Erdélyt az első sórban — kell-e még bizanyítani is?

Első levelem hosszúra terjedt. Igérem, hogy a későbbiek rövidebbek lesznek, s annyi-ban legalább — élvezhetőbbek. Most végül boldog újévet a most születő lapnak, szerkesztőjének és olvasóinak. a derék székelységnek s az egész hazának!

— á. — r. —

Tisztelgés id. gr. Teleki Domokosnál.

Mult ho 28 -án fényes fáklyalángok világították meg a Telekikönyvtár előtti tért. A nagy számmal összegyűlt marosszéki és marosvásárhelyi intelligencia harsány szavakkal élteté id. gr. Teleki Domokost, Marosszék egyik volt országgyűlési képviselőjét, a haza ünnepelt fiát, Székünk büszkeségét. A tisztelgés, mint gr. Toldalagi Viktor alább közlendő beszédéből kitűnik, a Deák-párti követet illeté, s mi csak azon biztos reményünknek adunk még kifejezést, hogy három év múlva hasonló tisztelgéssel jelenhetünk meg akkor is oly gazdagon megrakodva visszatérő követünk előtt!

Gr. Toldalagi Viktor beszéde így hangzik: Méltóságos Gróf ur! tisztelt barátom!

Nagy megtiszteltetés ért engemet, midőn nekem jutott részembe e nemes Székely Szék-és város számosan összegyűlt fiai őszinte tisztelgetés — bizalmát és ragaszkodását tolmácsolhatom előtted.

Kétszeresen szerencsésnek érzem magamat, hogy ezt egy oly országgyűlésről lett hazatérő után tehetem, melynek több, a magyar állam és nemzet jóllétét és nem csak fennállását, de meg-

erősbülését és felvirágzását is biztosító törvényei közt:

Magaddal hozád Erdélynek, az anyaországi unióját újból is megerősítő Törvényekkel. Az unio ma már nem csak buzgó ohajtás, hanem tény, az ige testté vált!

Az édes haza e két része egyesülését politikai pályád kezdetén annak céljául tűzéd ki. A cél, Isten kegyelméből, el van érve — s adja a mindenható, hogy az eredmény buján sarjadó áldásainak sokáig örülhess!

Magaddal hozád a szebb jövő biztosítékát, a honvédelmet rendező törvény cikket. A magyar honvédsereg védpajza alatt az új életre erősbült magyar állam nyugodtan nézhet szembe a felmerülhető viharral — s meg védett állása biztosítja a béke gyümölcseit. —

Midőn munkásságod eredményeit konstátálom, engeddd meg önzéstelen hazafi kitartásodért kifejezést adnom azon tiszteletnek és bizalomnak, melyekkel irántad viseltetünk; mit midőn tennék, bizonyosságát adva a magyar nép józanságának és politikai érettségének, mely a helyzet nehézségeit megítélni nem csak tudja, de akarja is, egyszersmind megnyugvásunkat és helyeslő-sünket fejezem ki a volt országgyűlésnek a haza boldogítására irányzott egész munkássága iránt!

A mag el van hintve — a vetés bevégezve, dus legyen az aratás.

Éljen a haza! Éljen gróf Teleky Domokos!

Mire gróf Teleky Domokos következő értelembe nyilatkozott:

A váratlan nagybecsű megtiszteltetés, valamint azok, miket a tisztelt szónok és barátom felhozott: érdemeimet túlhaladják.

Mindazáltal különösen azok, miket beszédében hosszas polgári pályám következetességére és a kitartásra vonatkozólag mondott: mélyen hatottak szívemre.

Igen, tisztelt hazámfiak, mert a következetességnek és a kitartásnak köszönhetem, hogy csekély erőm és korlátolt tehetségem mellett, már 35 éves politikai pályám alatt, szeretett hazámnak, némi szolgálatokat tehettem.

E tulajdonok nélkül az említett évek alatt, melyek közül számosak a legmegfeszítettebb munkásságot igényelték, majnem pedig húsz év a legsúlyosabb megpróbáltatás közt folyt le; az említett tulajdonok nélkül — mondom — ugy mások, mint én, igen kevésre mehettünk volna.

A más hazafi jó tulajdonokkal párosult következetességnek és kitartásnak tulajdoníthatók azon számos eredmények is melyeket a legközelebbi országgyűlés létesített.

Azoknak gyümölcse egyebek közt: a két testvérhaza befejezett egyesülése is, mely által hazánknek legfőbb ohajtása, nekem pedig hossz-szas politikai pályámnak legfőbb reménye teljesült.

S ha a lefolyt országgyűlés által követett irányban haladunk és más hazafi jó tulajdonok mellé a következetességet és kitartást sorozzuk: nyugodtak lehetünk hazánk jövője felett; s különö-sön, ha hazánk reménydús fiatalsága is a mondott irányt és jelszavakat tűzi zászlójára: boldog lesz a haza és boldog annak minden polgára. Mi öregek is, a mostaninál még jobb időket fogunk élni, a jelen fiatalság pedig a cselekvés terére jutva: hazánk jólétét a jelennél sokkal magasabb fokra emelendi. Különö-sön jól esik továbbá, hogy a bizalomnak nyilvánítását, azon nemes város és szék több polgárai nevében való szerencsés hallani, mely szék és város irányomban a hazafi szíveség oly sok jeleit adták; mely nemes város tisztelt polgárai a sanyaru megpróbáltatás éveiben bizalmuknak oly rendületlenül ismételt nyívanításával szerencsél-ettek; mely nemes szék tisztelt választói, ha-zám nem kevésbé fontos közelebbi korszakában tiszteltek meg nagybesű bizalmukkal.

Ennyi által nemcsak eddigi mérsékelt pol-gári érdemeimet tulságosan megjutalmazva ér-de a történetek egyszersmind elég buzdításul szol-gálnak arra, hogy míg éltem tart, lankadó erőmet egész igyekezettel és kitartással e nemes szék és város jólétének és szeretett hazám felvirágoz-tatásának szenteljem.

Fogadják tisztelt honfi társaim, leghőbb köszönetemet jelenleg is nyívanított becses bi-zalmukért s tartsanak meg ennek utána is haza-fias szíveségükben s oly nagybecsű bizalmukban.

A marosvásárhelyi takarékpénztár megalakult.

Örömmel jegyzem fel e tényt, mert bár-mily lassu mozgást, bármily kis haladást társa-

dalmi téren többre becsülök a közjólét gyarapítása tekintetéből a kicsinyeskedő politikai vitánál.

Miután a megalakulhatásra szükséges 600 részvényről több elkel, az alakulógyűlés deczem-ber 20-án vette kezdetét, id. gróf Teleky Do-mokos, nagy és közlekedéssel kikiáltott elnök remek megnyitóbeszédével. A nemes gróf üdvö-zölte a számosan összegyűlt részvényeseket; meg-emlité az egylet célját: az olcsó pénzkölcsön-zést s a szegényebb néposztály takarékosága serkentését, ápolását. Elmondá, hogy: városunk már 6 évvel ezelőtt érezte egy ily intézet szük-ségét s létesíthetése a kellő lépéseket meg is tette. Az alapszabályok, politikai színezet- és törekvéstől távol, el is készültek. A megerősítés azonban elmaradt. A jelen kormány az alapsza-bályokat néhány nap alatt megerősítette s most már semmi sem áll útjában e közhasznu intézet életbeléptetésének. Megköszönte a személye iránt nyílvánult közbizalmat, melyet nem annyira ér-demeinek, mint a közjó körül tett fáradozásai eredményének kíván tekintetni.

Ezután bizottságok neveztettek ki: a rész-vényesek kimutatása s az azokat illető szavazat-mennyiség elhatározása, továbbá ügykezelési sza-bályok kidolgozása végett. Ez utóbbi bizottsági munkálát fölött a december 28-án folytatólag tartott közgyűlésen történtek a tanácskozások, mikor is az nagyon kevés módosítással határo-zattá vált. Ugyanekkor választattak az ügyvitel iránti felelősséggel, igazgató, gondnok, 24 választ-mányi rendes és 6 póttag. Elhatározott: hogy a részvényenként még be nem fizetett 40 forint két ízben, január és február végéig fizetendő be; az üzlet február folyamában megindíttatik; a részvények után való kamatfizetés 5% márczius 1-ső napjától számítatik; betételekért, egy-évnél kevesebb időre, fizet az intézet 5%-ot; egy-évnél több időre 6%-ot.

Ezek szerint az intézet meg van alakulva. Kezünkben a mód, előttünk az alkalom, melyen fillérünket, másokon segítve, hasznosíthatjuk, melyen a pénzt mintegy megdicsőíthetjük.

Megtörtént dologokat hallgatnék el, ha föl nem említeném itt a nyilvánosság terén is, hogy a kezdeményezés, a szükséges erők összeho-zása s általában a takarékpénztár megalakításá-ban, a nemes grófé az érdem ép ugy, mint volt a fáradság és kitartás; míg az egylet belszer-vezetének terve, alapszabályai, ügykezelési útasi-tásai mind a Szentgyörgyi Imre ur fáradhatlan és szakértő tollából folytak.

Idecsatlom még a választások eredményét: Igazgató: Dr. Knöpfler Vilmos, gondnok: Jenei Albert, ügyvéd: Petri Adám, jegyző: Göldner Nándor.

Választmányi tagok: Dr. Antal László, Baruch Adolf, Bodola János, Botos Kálmán, Bucher Miksa, Czecz Miklós, Csiki Károly, Fenyő István, Fogarasi Rudolf, Filep Albert, Hincz Miklós, Horváth Gáspár, Kádbé István, Katonai Gyula, Kozma Endre, Lokodi János, Nagy János, Pátrubán Miklós, Reich Károly, Riechzeit Zsig-mond, Staibl Antal, Stefani Demeter, Szöllösi Sámuel, Wagner Frigyes.

Póttagok: Dabóczi Imre, Ferenczi István Jeddi Sándor, Magyarai Pál, Szabó Márton, Tell-mann József.

Közli G.

BUKURESTI LEVEELK.

I.

Bukurest, decz. 3.

Üdvözlöm itteni honfitársaimmal a „Szék. Hírlap“-ot és lelkes indítóit. Mi itt a hazai párt-küzdelmektől elszigetelten, csak a lapokból is-merjük hazánk ujászületését s egyebet nen te-hetünk, mint áldást kérni a hazafiak nemes küzdelmeire, bár melyik párthoz tartozzanak. Ez elv vezérlendi tollamat, a hazai ügyeket illető-leg. A mi pedig az itteni viszonyokat illeti, igyekezni fogok röviden és tárgyilagosan írni és egyszerű krónikása lenni a román lapoknak, ke-rülvén a két szonmszédhaza közötti izgatásnak még csak árnyékát is.

Örömmel irhatom, hogy az itteni osztrák-magyar konzuláson megzendült a magyar nyelv is. A napokban érkezett ide Jászvásárról t. Neumann, alkanczeer, a ki meglehetősen beszéli nyelvünket. A szóbeli pertárgyalás előtte s általa magyarul foly, de a jegyzőkönyv és kérelmezé-sek német nyelven fogalmaztatnak. 1861-ben két-zületett magyar hivatalnokot kaptunk volt, 1868-

ban ismét egyet, ki tud meglehetősen magyarul. Üdvözljük ezt is; még jobban is lehet, miután a Drágomán még tisztábban s folyékonyaban beszéli nyelvünket.

Ismeretes a Székelyföldön Papiu Ilariano (Pap Sándor) neve. Tudva van, hogy öide kivándorolva, egyfelől magas polczra, miniszterségre és főállam-ügyészségre vergődött; másfelől egy társulatot alapított „Transsylvania“ neven, melylyel az er-délyi szegény román ifjak tanulását igyekezett elősegíteni. Azonban Papiu ur egykor a magyar menekültekkel is érintkezett és ezt közelebb ő maga hozta napfényre. Nem kellett ennél több az ellenzéknek. Teli tábornok keményen megtá-madta a senátusban, hogy romániai államügyész létére a külpolitikával foglalkozik és a „Trans-sylvania“ nevében egészen új adókat rótt egye-sekre és községekre szóval, a segélyző társu-latból politikai propaganda nőtte ki magát. E megtámadásra Papiu szépen megfelelt, de a kö-vetkezmény mégis a lett, hogy főállamügyési hivatalából elbocsáttatott, még pedig nyugdíj nélkül. Ez nagyon zokon esett a „Romanul“-nak s elismerőleg nyilatkozott a magyar nemzetről, mint a mely Papp Vazult, ki a „Transsylvania“-nak szintén tagja volt, legalább nyugdíjazta.

Sokat beszélnek egy ellenzéki gyűlésről, mely e hó 27-kén itt a Szlatineano-teremben tar-tatott. Ma olvastam el az ott tartott beszédek legtüzesebikét, a Bretiano Jánosét. Veleje nem új, csak ez: „erdélyi testvéreink elnyomatását nem nézhetjük hideg vérrel, tehát áldozunk a fegyverek vásárlására, mert az a magyar hul-lámzás, mely Erdélybe átesapott, átgördülhet a Kárpáton is. Bretiano azt akarja, hogy a keleti kérdés találja talpig fegyverben a román nemzetet, és szövetségben a szerbekkel, bolgárokkal, görögökkel, szóval, az orthodoxokkal.“ Beszé-dét viharos taps kísérte. A magyar nemzet ellen ellenséges érzellemmel nyilatkozott.

Azon görögökre nézve, a kik Bulgáriából ide emigráltak: a román kormány azt határozta, hogy ezek egyenesen a román hatóság alatt fog-nak állani és nem a görög konzulok védelme alatt. Az emigránsok kötelesek, a mint Románi-ába lépnek, azonnal jelenteni magukat a rend-őrségnek.

A „Perseveranza“ keserves siralommal jaj-veszékel Erdély elveszése miatt. „Nincs többé Erdély, és te ég! még sem szakadsz le a ma-gyarokra, és te Isten! mégsem sujtod le őket villámmal, és te Kárpát! mégsem hullasz le, hogy eltemesd a zsarnokokat, hogy nyomuk se maradjon, csak átok, por és hamu! Mond még többet is, de legyen mára ebből elég.

Régeni.

VIDÉK.

Sepsi-Szent-György, január 3.

T szerkesztő nr! A „Magyar Polgár“ ez-évi első számában egy városunkból kelt papri-kás táviratot nyomat le, jó vaskos betűkkel, következő tartalommal:

A városi törvényszéket belügy-miniszteri rendeletből utczára rak-ják ki, a Bach-casino érdekeiért. A zöld asztalok helyére kártyaasztalok helyezettetnek. Általános visszatetszés és ingerültség.

Ahoz már rég hozzá vagyunk szokva, hogy a „M. Polgár“ fegyvereiben nem igen válogat, s tetszik magának az egykori gyermek szere-pében, ki a tanszobából távozó tanító háta mő-gött kezeivel nyujtogatta saját füleit s igen büszke volt rá, hogy ő milyen bátor gyerek! De azért még is megvárnók a „M. Polgár“-tól, hogy legalább olvassa el a mit kinyomat, mert ha e távirattal azt tette volna: lehetetlen, hogy közreadta volna. Az igaz, a konc csábító volt! „A városi törvényszéket, belügyminiszteri rende-letből, utczára rakják.“ Hallatlan zsarnokság! Haynau-korára emlékeztető önkény! — a Bach-casino érdekeiért! „Szegény, jogaidtól megfosz-tott hazám! kinek pénze, vére, mind Bécsbe adatott el, kit közösügyes kormányod itthon is idegenné tesz, mivé kell lenned? És stassageról is van gondoskodva: „A zöld asztalok helyére kártyaasztalok helyezettetnek.“ Minő vandalizmus! Az igazságszolgáltatás rombadöntve, az erkölcsi-ség aláásva! A tisztos törvénytőlók helyét sivár kéjenczek, közönséges fosztogatók, jellemtelen kártyások foglalják el — s mind ez „Belügymi-niszteri rendeletből!“

Folytatás a mellékleten.

A mint mondom: a koncz csábító volt. — Politikai tőkét faragni mindenből: a mi kiváltságot ellenzékünk mindennapi kenyere. Ha cararai márvány nincs: murekből is lehet szobrot készíteni. De ha a „M. Polgár“ előbb helyezné a lehetőséget az ellenzékességnél: bizonyára kétszer is meggondolta volna, mielőtt kimondaná, ha vajon lehet-e, hogy az a kormány, mely alkotmányunkat teljesen visszaállította: a Bach-casino (?) érdekeiért utcára rakja a városi törvényszéket?

Szolgálatunk tehát egy kis fölvilágosítással a „M. Polgár“-nak. — Városunkban jó ideje áll fönn a casino, melynek elnöke egyike a szék legtekintélyesebb férfiainak, s mely régtől óta központjául szolgál a város és vidék intelligenciájának. E casino még a mult városi communitástól kifogadta helyiségét a város-házában, igaz esékely díjért, de elég: törvényes szerződés alapján birta szállását. Az új „alkotmányos“ városi tisztség azonban, részint a casino iránti ellen-szenvből (vide: új „kör“...), részint bizonyos urak önkénykedése folytán (vide: assessori bál) a casino minden áron való megbuktatására indult s a dolgot azon kezdte, hogy (a mi hallatlan!) közigazgatási uton kívánta a lakbéri törvényes szerződést megsemmisíteni. A k. főkörmányszék e szándokában, hogy, hogy nem? elő is segítette s a casino és város közti szerződést megsemmisítettnek nyilatkoztatta. A város erre a casino butorait, hírlapjait s minden ingóságát zárlat alá vetette, s a szó szoros értelmében börtönbe zárta. A casino azonban evel, természetesen, meg nem elégedhetett s panaszt tőn a miniszteriumnál egyfelől, másfelől pedig a kir. táblánál, kérvén a zárlat fölfüggesztését s jogaiban való visszahelyeztetését. A kir. táblának kétszer kellett ítélnie — a városi törvényszék önkénykedő eljárásával szemben — míg a jelenlegi eredmény el lön érve: a casino jogos birtokába való visszaeelyeztetése, melyből csak a legnagyobb igazságtalanság zavarhatta ki, a törvényes szerződést csak is törvényes ítélet semmisíthetvén meg. Most már, miután a restitutio in integrum megtörtént, szabadságában áll mind a városnak a szerződés felbontása iránt keresetet indítani a casino ellen; mind a casinónak butoraiban és hírlapjaiban szenvedett kárait az önkénykedő tisztviselőknél keresni.

Im ez a tény, s nem az, a mit a „M. Polgár“ távirata elferdítve, vagy legalább is mysteriosus homályba burkolva hiszékeny olvasói elé tálalt. De mit csináljon szegény, mikor minden áron opponálni kell, az alkotmányos és törvényes kormány pedig eljárásában alkalmat nem szolgáltat az indokolt opponálásra. Ilyenkor a „M. Polgár“ eljárási módjához kell folyamodni, s ezt bátran teszi is, mert a „M. Polgár“, ugy látszik, bizton számít rá, hogy a mit ma mond, holnap már mindenki elfeledte. S jól is számít.

—h—y.

Kül politikai szemle.

¶ Európa állapotai csodás fordulat felé kezdenek indulni. Mintha kiestek volna eresztékeikből a viszonyok. A haldokló békét csak tengetik napról napra, lábra állítani nem képesek. A rosszul palliált kór most itt, majd amott üt ki romboló hatással.

A világ összpontosított figyelmét jelenleg a török görög viszály foglalkoztatja. A candiai felkelő török alattvalókat Görögország régóta segített, lehet, fajrokonságból, sokkal hihetőbb azonban, hogy muszka biztatások által bátorítva. A sok különféle fondorlatok következtében, a török kormány ultimátumot küldött a görög kormányhoz, melyben öt napi határidő alatt követeltetik: „az önkényes csapatok oszlattassanak föl, ujakalakulása akadályoztassék; 3 kalozhajót fegyverezzenek le, vagy legalább a görög kikötőkből zárják ki; a candiai emigránsok hazahozatérése ne csak engedélyeztessék, de gyámolittassék is; kik török katonákat, vagy alattvalókat támadtak meg, a sértetteknek, vagy családaiuknak kárpótlást adjanak; a fennálló szerződések és nemzetközi jog sértetlen megtartassanak további eljárásaikban.“ Ez ultimátumot a görögkormány még az engedélyezett öt nap előtt vissza vetette: minek következtése, a porta és Görögország között való diplomatiai, és kereskedelmi viszonyok azonnali megszakítása lett. A kándiai vizeken lévő török hajóraj meg bízott, hogy a kándiai fölkelők, s a szigeten kívül lakók között minden összeköttetést meg-

szüntessen. A már már elkezdett ellenségeskedés megszüntetése végett, némelyek szerint; mint, mások tudni akarják pedig, időnyerés végett kongresszus hozott indítványba január 2-ikára. Ettől némelyek sokat, t. i. a vizálkiegyenlítését várják. Mások szerint elég eredménye lesz, ha sikerül, hogy a háborút helyhez kösse, azaz bár mely harmadiknak a bele avatkozást lehetlenné tegye. Ugy látszik, hogy eddigelő, egy részről Angol- Franciaországok, s az osztrák-magyar birodalom, más részről Porosz, Orosz- és Oloszországok csoportosulnak. A legújabb konstantinápolyi hírek szerint, az ugynevezett ideiglegnes kormány s az összes candiai fölkelők, kinyilatkoztatták volna meghódolástukat.

A kezdődő dráma egyik kissé komikus mellékjelenete szomszédunkban folyik: Romania fegyverkezik, pedig nem neki kezdették. A fiatalok, tapasztalatlansága által elvakítva hódítási tervekkel tépelődik. Mintha egyéb dolga sem lenne, fegyvert fegyverre vásárol. Szemét első-sorban reánk, Magyarországra vetette. Legújabbban egyik volt miniszter, Brattianó, nyilvánosan felhívta a népet fegyverkezésre. Azzal ámitgatják s tüzelgetik egymást, hogy mi akarjuk megtámadni őket. „Fiatalság: bolondság“!!

Szerbia az általános fegyverzőrgés között belsőleg rendezkedik. El végett egy alkotmányozó bizottság hivatott össze, mely első ülését december 20-kán tartá. A kormányzóság nevében Risics Iván egy, minden tekintetben figyelmet érdemlő, megnyitó beszédet olvasott fel.

VEGYES.

* **Újévi jó kívánatainkat**, bár kissé megkésve, de hisszük: el nem késve, mi is elmondjuk a mi Székely népünknek. Adjon isten, aránylag, annyi jót ez új évben is, a székelységnek, mennyit a mult évben az egész országnak adott, s ha mind az a jó, mit, ez év folytán, lapunk meg fog pendíteni, csak felében is beteljesedik: hisszük, nem zúgolódva fogja pártfogásában részesíteni szerény lapunkat. Még egyszer: boldog újévet!

* **A helyi ref. egyház kebelében** a mult év folytán a következő népesedési mozgalmak mutatkoztak: született 1867-ben 131 férfi, 114 nő, összesen 245; 1868-ban pedig 124 férfi, 120 nő, összesen 244; meghalt 1867-ben 136 férfi, 111 nő, összesen 247; 1868-ban pedig 120 férfi, 98 nő, összesen 218, és így, míg 1877-ben két-tővel apadt a népesség, addig 1868-ban hattal szaporodott. Házassági vágy is nagyobb mutatkozott 1868-ban, mint 1867-ben, mert emebben 63, amabban pedig 68 pár kötött örök frigyét.

* **A helyi országos kórházban** 1867 folytán felvétellett 396 férfi, 266 nő, összesen 662 beteg. Ezekből átjött 1868-ra 37 férfi, 17 nő, együtt 54. Ez utóbbi év folytán volt 433 férfi, 283 nő, összesen 716 beteg. Ezekből felgyógyult 368 férfi, 229 nő, összesen 597. Meghalt 24 férfi, 26 nő, összesen 60. Beteg maradt 1 férfi, 2 nő, összesen 3. Ápolás alatt maradt 1869-re 30 férfi, 26 nő, összesen 56.

* **Berzenczey László**, városunk egyik volt országgyűlési követe, körünkbe érkezett s mint halljuk választóinak nyilvánosan akar működéséről számot adni.

* **Az országgyűlést összehívó királyi levél**, hirszerént, e hó 12-én fogkiadatni, és pedig apr. folytán ülne össze a törvényhozó testület, mikor is a delegationális küldöttek, s különböző bizottságok azonnal megválasztatván, az országgyűlés magát egész októberig elnapolná, akkor üléndvén össze a bizottmányi munkálatok tárgyalására. Így beszélük, az úgy nevezett „jól értesült körökben.“

* **Egy kérdés a n.-szebeni postaigazgatóságához**. Hogy esik az, hogy a Déváról, Tordán át, M.-Vásárhelyre intézett postai küldemények Szeben felé négy napi utat tesznek, holott Torda felé két nap alatt rendeltetésük helyére érkezhetnének?

* **A városi képviselő testület** tegnapelőtt tartott rendkívüli gyűlésében mindenekelőtt ama belügyminiszteri rendelet tárgyalatott, mely a követválasztási központi bizottmány megalakítását rendeli el. A rendelet, ahoztartás végett, tudomásul vétetvén, a gyűlés azonnal megválasztá a 24 tagu központi bizottmányt, a főbíró elnöke alatt. Vajha e bizottmány pontosabban

árna el összeírói működésében elődjénél. A gyűlés többi tárgyát a tisztviselőknak irodai kellekkel való ellátása; az egyházi iskoláknak adandó famennyiség meghatározása iskolaházanként 1—1 öly; s néhány letelepedhetési kérelem képezéi. Még két indítvány is nyújtatott be, a bérkocss rendszabályt és az utcái világítást illetőleg, ezeknek tárgyalása azonban a jövő gyűlésre halasztatott.

* **Ugyanebben a gyűlésben** hallottuk, hogy épen most kovácsolják azt a vasat, melyből majd az a fejsze készül, melylyel majd azt a fát levágják, melyből majd azokat a léczeket kifűrészelik melyekből majd azt a kerítést összerakják, melynek a sétatér körüli felállítását a képviselőtestület körülbelől most egy éve határozta el.

* **Következő új művek** küldettek be szerkesztőségünkhez: A hit és lelkiismeret szabadsága. Egyházi beszéd, melyet az unitáriusok háromszázados zsinati ünnepélye alkalmával, Tordán, aug. 30-án, 1868-ban mondott Ferencz József, kolozsvári unitárius pap és hittanár. Kolozsvártt, Stein J.-nál 1868. — Beszélyek és életképek. Irta Karvázi József. Kolozsvártt, Demjén László bizománya. Ára 80 kr o. é.

* **Mint Kolozsvári tudósítónk írja:** a királyi biztos ő nagyméltóságánál az újévi tisztelgők között ott lehetett látni Marosszék 12 tagu küldöttségét, Mikó Mihály, közszeretben álló főkirálybíránk, vezérlete alatt. A főkirálybíró kiemelte üdvözlő szónoklatában a székely nemzet hagyományos hűségét, ragaszkodását a koronás király és családja s a szentesített törvények iránt, s úgy szintén tántorithatlan bizalmát az alkotmányos kormány és kir. biztosunkkal szemben. A kir. biztos meglelt szavakban köszönte meg az iránta nyilvánult szeretetet és bizalmat s örült azon elismerésnek, melylyel a nehéz küzdelmek vívmányainak fontossága mindenfelé találkozik. Továbbra is kikérte az illetők hazafias támogatását s a hazára és Királyra áldást kérve bocsátá el a tisztelőket. — Ugyanaz nap diszebed volt a kir. biztosnál, melyen a marosszéki küldöttség teljes számban vett részt, köztük két földész atyánkfia, kik különböző kitüntetésekben részesültek. A felköszöntések — természetesen — szintén nem hiányoztak. —

* **A nagyváradi-kolozsvári vasút**, tíz millió forintnyi részvény tőkéjére az angol-osztrák bank január 9-én nyitja meg az aláírást.

* **A marhavész** Erdélyben mult évi dec. hó első felében a következő helységekben dult: gyergyófiókszéki Alfalu, Ujfalu és Csomafalva; alcsi: Csik Sz. György; felcsiki: Szépviz; kolozsmegyei: Egerbegy; fogarasvidéki: Vajda- és Teleki Réce, Hurész; köhalomszéki: Parád, Sombor, Köhalom, Mirkvásár, Kacza és Siberk; szászvárosi, Szászváros; alsóféhérmegyei: Alvincz, Szászpaták, Kisfaludás Ladamos; udvarhelyszéki Feketelak, Sz. Király, Oroszhegy, Bethfalva, Nagy Galambfalva, Sztás-Keresztur és Korond: nassóvidéki: Major Sz.-György, Ó-Radna; N.-Rebra, Zagra és Kirlihaba; hunyadmegyei Tamáspatak, Alárossviz, Kimpuluj, Nyág és Livadze; szerdahelyszéki: Szerdahely és Hátszeg községekben uralgott, hol is a vész kiütésétől kezdve 38,029 darab marhalétszámból 1043 uvarban összesen 3059 darab betegedett meg; ezekből 1279 meggyógyult, 1677 elhullott, 52 beteg lebunkóztatott és 51 darab mint beteg felügyele alatt maradt.

* **Hogy a szentesített honvédelmi törvény** nem marad csak pusztá szó: mutatja azon fölhívás, melyet gr. Andrássy Gyula miniszterelnök, mint honvédelmi ügyér bocsátott közre. A fölhívás így hangzik:

„Gróf Andrássy Gyula, miniszterelnök, mint honvédelmi miniszter, következő nevezetes felhívást tétetett közre: A végből, hogy a honvéd tisztikar kerete a legközelebbi ujjonczozásig felállitható, s így a honvédsereg is minden késedelem nélkül szervezhető legyen, ezennel fölhívatnak azon volt honvédtisztek, kik az 1868. 41. törvényzikk 16. §-ának c) pontja, ugy azon egyének, kik — tekintettel az 1868: 40. t.-cz: 57. §-ra is — a fönidézett törvény d) pontja értelmében honvédtisztai alkalmaztatásra igényt tartathatnak, hogy ez érdemben, kellőleg felszerelt beadványait, a mennyiben ez még nem történt volna, jövő évi február hó 15-éig a magyar királyi honvédelmi miniszteriumhoz beküldjék. Kelt Budán, 1868. december 25-én. A magyar királyi honvédelmi miniszterium vezetésével megbizott miniszterelnök: Gr Andrássy Gyula, s. k.

* „A Kolozsvári Közlöny“ a következő rémhíreket közli az úgynevezett királyföldről: A királyföldi egyetem legutóbbi ülése különös jelenet színhelye volt. Hannea, egyik szerdahelyszéki küldött következő interpellációt intézett a comeshelyetteshez: Van tudomása ama hírről, mely szerint a szerdahelyszéki románok decz. 25-ke éjjelén minden román ajku lakost legyilkolni szándékoztak; továbbá: miféle intézkedéseket tett e rágalom indítóinak kinyomozására? A comeshelyettes megnyugtatólag felelt, hangsúlyozván azt, hogy ily kérdések tételére az egyetemi küldöttek nem illetékesek, s ő is csak udvariasságból ad felvilágosítást. A „Hrm. Ztg.“ szerint a rémhír eredete egy szerdahelyi zúgkorcsmában keresendő, hol néhány bortól elázott egyén a nem-románok ellen fenyegető szavakat hallatott. E nyilatkozatokat két tisztviselő is hallotta, egyikök beszaladt N.-Szebenbe, a másik jelentéseket küldött s így terjeszték a rémületet N.-Szebenbe és a vidéken. A szerdahelyiek kivül a n. apoldiak is holmi megtámadtatástól tartottak, s még nagyobb lett félelmök, midőn 50 dzsidást láttak Szerdahelyre átvonulni. Végére is kisült, hogy Szerdahelyt a bor beszélt némely szájhüségéből; a katonák is két nap mulva odahagyták Szerdahelyt s a felriasztott kedélyek ismét lecsillapultak. A „Hrm. Ztg.“ nagyon helyesen jegyzi meg, hogy a nyugtalanító hírek terjesztése ildomtalanúság; de a midőn tapintatlanul azt mutogatja, — a szász reactionáriusok szereplésére utalva — mennyire nincs okuk a tulzót románoknak haragra a szászok ellen — feleli megjegyezni, hogy az „in vino veritas“ féle szó-lásmód szerint ad notam kell venni azokat is, kik ma a nemzetiségek közti jóegyetértést megzavaró nyilatkozatokat tesznek — habár mámoros fővel. A rossz akaratú tehetlenség is figyelmet érdemel, kivált ha a szomszédban úgy verik a vasat, mint Bratiano tévé a decz. 27-ki bukaresti népgyűlésen, hol rögtöni felfegyverkezésre szólította a népet, miután Magyarország és Ausztria támadását legközelebb bekövetkezendőnek jelző.

Szerkesztői üzenetek.

H. L. Gerend. Így is, úgy is köszönet. Dolgozatokat máskor is, minél gyakrabban, kérünk. — T. P. E. L. Jelen. Nyílt sisakkal szeretünk föllépni. A jó vicceztől, ha rólunk szól is, nem félünk. Szíves közreműködését elvárjuk. — Sz. S. Kolozsvár. Példab. XV. 1. János Tamás urnak, helyett. A hirdetői vagy nyilttéri rovatban időjön-e? Mindkét esetben díj jár érte. — G. E. Radnóthi. Tökéletesen egy nézetben vagyunk. A dolgozatokat, a megjelölt irányok bármelyikében, szívesen s mielőbb várjuk. — D. M. urnak Gy.-Szerhgy. Köszönettel fogadjuk. Az előfizetési pénz azonban talán más úton küldetett be, mert a levélben nem volt. — A Dek-körnek, Pesten. Lapunk felévi előfizetési ára 2 frt 50 kr. A fölösleg küldött 50 krt a második félévre jegeztük előre. — K. T. urnak Gy.-Sz. Miklós. Sajnáljuk, de a reményről nem mondunk le. — D. F. Pest. Köszönjük, s máskor is, minél gyakrabban, elvárjuk. Azt a

masfélet is. A t. példány úgy lesz. — Bod Károly, Pest. Köszönjük a szíves megerlekezést. Apró, gyors közléseket, a társasélet és politika köréből, mindig nagy köszönettel vesszünk. A lap maga legjobb útastást fog nyújtani a követendő irányra nézve. K. F. Bukarest. Előfizetési ár hozzáátok, minden egyes szám 4 kr postabélyegget emésztvén meg, félévre 4 frt. A többi, a mit említessz, meglesz. Józsvivel látak minél többször. Leveleidet ne bérmentesítsd, vagy, ha igen: rendelkez egy pár t. példány fölül. A pénzt átadtam.

Az erdélyi törvényes királyi ítélő táblánál,

az első polgári osztályu ülésében a következő perek láttattak el 1868 év utolsó hetében.

Szász Józsefnének Kusztoz Ferencné elleni 40 forint iránti ügye; Csiki Mózesnek Tamási Sándor és neje, elleni 1269 frt 34 kr iránti ügye; Beatha István hagyatékának Meskó Regina elleni, 200 arany feletti ügye; Veber Sámueknek Makrai László elleni 60 forint iránti ügye; Gábor Simonnak Ferenczi József elleni haszonbérlet feletti ügye; Hulka Józsefnének Hulka Venczel elleni 500 frt iránti ügye; Vajda Istvánnak Máté Sándor elleni, atyáság elismerése feletti ügye; Izrael David és társának Drach János elleni tilalom feletti ügye; Báró Józsika Józsefnének Popa Petru elleni birtokhaborítási ügye; Dr. Scheitz Antalnak Bardosi János elleni 1115 frt 26 kr iránti ügye; gróf Bethlen Károlynak Moldován Vaszi elleni birtokhaborítási ügye; Tókes Lőrincnek Tamási Ferenc elleni 2 ökor visszaadása iránti ügye; Hercegg Ferencnek Horváth Sándor elleni 240 frt iránti ügye; Hartstein Bernátnak Serbán György és társai elleni 1000 frt feletti ügye; Roska Nyikulaének Tufi Todor elleni 22 frt 6 kr iránti ügye; Maxim Eleonorának Román Juon elleni, fekvők kibocsátása feletti ügye; a k.-fehérvári káptalannak Daczó Ferenc elleni, tilalom iránti ügye; Pasztohi Elizának Winkler Géza ellen 1800 frt iránti ügye; Rézsi Péternének Zsidó Sándor elleni zárlat feletti ügye; báró Bánffy Zsigmondnak Grün Izrael elleni 4789 frt kárpótlás feletti ügye; Hazsiannu Vazulnak Veres József elleni birtokhaborítási ügye; O Andrásfalva községének Major Ilia ellen birtokhaborítási ügye; Borsitzki Balazsnek Szabó Ferenc elleni 600 frt iránti ügye; Hersch Davidnak Szővérfi György elleni végrehajtási ügye; Elekcs Györgynek Hegyi István elleni 240 frt iránti ügye; Zsellér Sztéfának Kis József elleni birtokhaborítási ügye; Oberchil Mátyásnak Szentiványi Erzsébet hagyatéka elleni 618 frt feletti ügye; Bogáti birtokosságnak Silbermann Mark elleni 309 frt 50 kr iránti ügye; Vajdasdi Jánosnak Preszáka községe elleni 11733 frt 30 kr iránti ügye; Szokol Sándornak Buda Vaszi elleni zálog kiváltás iránti ügye; Czirják Antalnak Szabó Ferenc elleni zálog kiváltás iránti ügye; D'André Ferencnek gróf Bethlen Olivér esődtömege elleni 14957 frt 76 kr iránti adósságos ügye; Bogdán Istvánnak Banda Mózes elleni 800 arany iránti ügye; Veres Lajosnak Májor Ferenc elleni 31 frt iránti ügye; Tunyogi Károlynak Gyárfás Benjáminé ellen hagyatéki ügye; Eisenstädter Adolfnak Schokánder János elleni 129 frt iránti ügye; gr. Hohenstein Ferencnek Sutoris Frigyes elleni zárlat feletti ügye; a bákai ref. egyháznak Nyárádi Imre elleni birtokhaborítási ügye; Bud Juonnak Borgia Irimia ellen birtokhaborítási ügye; Hersch Davidnak Kemény Sámuel hagyatéka elleni zárlati ügye; Buda Miklósnak Váradi Ádám elleni 500 frt iránti ügye; Dobolyi Ferencnének Kakso Barbara elleni vissza-helyezési ügye; Szamos Ujvár községének Grünvald Hermanné elleni 680 fr. iránti ügye; Bud Juonnak Borgia Irimia elleni birtokhaborítási ügye; Csolnakosi Danielnek Pintye Ádám elleni birtokhaborítási ügye; Hersch Sámuelnek Hersch David

elleni 656 frt 25 kr iránti ügye; Szappanyos Antalnak Kazacsai Mihály elleni 735 frt iránti ügye; Grün Józsefnek Pálfi Domokos elleni 99 frt iránti adósságos ügye; Kusztoz Máténak Gere József elleni, egy belső telek visszaadása feletti ügye; Harasztos községének Mohács községe elleni, egy erdő feletti ügye; Szócs Eleknek Szócs Imre elleni 25 darab fekvő feletti ügye; Toma Jánosnak Toma Péter elleni birtokhaborítási ügye; Bernát Salamonnak Florián Gergely elleni 108 frt 40 kr iránti ügye; Szendrei Juliannának Pasztohi József elleni 50 frt iránti ügye; Kis Antalnak Bálint Ferenc elleni betáblázási ügye; Puj községének Farkaspatak községe elleni erdő és legelő feletti ügye; Siményi Nácizsnek Keserü Antal elleni fekvők feletti ügye; Muntyán Márknak hátszegi község elleni 491 frt iránti ügye; Almási Domokosnak Jenei Károly elleni 40 frt iránti ügye; gr. Mikó Imrénak gr. Miko Róziának elleni végrehajtási ügye; A brümi főbírói intézetnek Kleblatt esődtömege elleni 400 frt 62 kr iránti ügye; A kir. kinestárnak a hátszegi község elleni birtokhaborítási ügye; Nagy Ferencné hagyatékának Ferenczi István elleni ügye; Pipeju Jánosnak Pallós Árpád elleni betáblázás feletti ügye; Vas Teréznek Jakab János elleni birtokhaborítási ügye; M.-Vásárhely árva pénzárnak Besztercei Istvánnak elleni 112 frt iránti ügye; Capesus Viktornak Barits Leon elleni kitelepítési ügye; Kir. kinestárnak Kovács Ignác elleni 44 frt iránti ügye; Ribancsek Józsefnek Kis György elleni 50 frt iránti ügye; Burca Samuillának Losia Vaszi elleni birtokhaborítási ügye; Gál Jánosnak Fekete Lázár elleni fekvők kiadása feletti ügye; Szemerjai Ferencnek Sárkány József elleni birtokhaborítási ügye; Toma Juonnak Szaon Sineonné elleni 8 frt 20 kr iránti ügye; Kümle Józsefnek Potofski Jakab elleni 1729 fr 12 kr iránti ügye; Pintye Jánosnak Nagy Ferenc elleni bérlet felmondási ügye; Konner Teréziának Makrai László elleni haszonbérlet javak és 414 frt 48 kr. iránti ügye; Borsos Somának a Lobstein Antal tömege elleni, perköltségek feletti ügye; Ince Józsefnek Maurer Károly elleni 380 frt 72 kr iránti ügye; Kabdebó Istvánnak Kolm Sándor elleni 62 frt 90 kr iránti ügye; Weinberger Pálnak Eisenberger Lipót ellen 32 frt iránti ügye; Goll és társának gr. Toldy Lajos örökösei elleni, kárpótlásos ügye; Raveka Péternak Engel Jakab sertés kiadása feletti ügye; Csorei Mária-nak Sütő Péter elleni, 160 frt haszonbér iránti ügye; Országos színház alapnak Berenczey István elleni, 420 frt iránti keresete; Szalágyi Ferencnek és nejeének Sütő József elleni egy telek tulajdoni joga feletti ügye; Rósenfeld Sándornak a Szengyeli János hagyatéka elleni 75 frt 60 kr iránti ügye; Muntyán Ilának Muntyán Nyikula hagyatéka elleni ügye; Maglász Votásnak a Maglász Juon hagyatéka elleni ügye; Butta Kosztánnak Husmodian Todor elleni 20 frt iránti ügye; Zsotzán Lázárnak Zsotzán Todnrtuz hagyatéka elleni ügye; Ranch Ádámnak Vaechter György elleni birtokhaborítási ügye; Kelemen Józsefnek Kodrea Juon elleni birtokhaborítási ügye; Demian Mária hagyatékának Demian Juon elleni visszahelyezési ügye; Gliga Vasznak Rágla községe elleni birtokhaborítási ügye; Beer Károlinak Gelb Lázár elleni birtokhaborítási ügye; Pap Ilának Király Józsefné elleni birtokhaborítási ügye; Bodor Sándornak Horvát Mózes elleni birtokhaborítási ügye; Csorillai Mártának Vig József elleni birtokhaborítási ügye; Bardócz Lajosnak Damo Ferenc elleni 200 frt iránti ügye; dr. Beldi Károlynak Tamási Gergely elleni 950 frt iránti ügye.

(Folytatása köv.)

M.-Vásárhelyt 1869-ik évi január 4-kén.

Br. Apór Károly.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

HIRDETMÉNYEK.

1-1

IMREH SÁNDOR ev. ref. főtanodai könyvnyomdász által

M.-Vásárhelyt, a legjótányosabb árért elvállaltatnak mindennemű nyomdai megrendelések u. m.

Folyóiratok, irodalmi művek és röpiratok minden nyelven.

Továbbá: hirdetmények, tabellák, árjegyzékek, számlák, körözüvények, nyugtatóványok, falragaszok, barom-útlevelek, szállító levelek.

Ügyvédi felhatalmazások, körlevelek, levélhomlokzatok, névjegyek.

Névnapi köszöntők, meghívó jegyek nászünnepekre vagy tánczvigalomra; diszes tánczrendek.

Étlapok, Szinlapok, Lotto-nyomtatványok.

Szomorú jelentések stb. stb. stb.

Vidéki megrendeléseket posta útján gyorsan eszközöl.

Nyomtatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt az ev. ref. főiskola betűivel 1869.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

1-8

FOGAK

és EGÉSZ FOGSOROK.

PETERKA JÓZSEF

fogászati műtermében,

mindennemű egyes műfogakat, fél és egész fogsorokat, a legújabb angol és amerikai módszer szerint készít és fájdalom nélkül behelyez

jutányos áron.

Lakása a szentgyörgyutczában, a Csiki Gergely féle házban az emeleten.

1-1

Jelentés.

Alólirt a székellyföldi urbériség utján nyerdő urbéri kárpótlások bejelentését és annak az illető helyenni kieszközlését, mint ki ez ügyben több évek óta működik, a legcélszerűbb jutalék mellett elvállalja és minden ez ügyhez kívántató utasítással és felvilágosítással, szóval vagy bérmentett levélben, jutalom nélkül szolgál.

M.-Vásárhelyt, 1869. január 2-kán.

Jancsó Tamás.